

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор /Б. Александрова/.....
Заповед № .....

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

за периода 2020/ 2021 учебна година

1. Общи положения

Съгласно чл. 15, ал. 4 на *Наредба № 13 от 21. 09. 2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование*, настоящата програма е институционалната политика за подкрепа и осъществяване на гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в СУ“ Никола Й. Вапцаров“ за учебната 2020/ 2021 година.

Училищната програма е приета с решение на ПС, протокол №...../.....

2. Цели:

1. Усвояване на социални знания и умения за отстояване на правата, изпълнение на задълженията и поемане на отговорности като членове на обществото

- Да ангажира „свободното“ време на учениците в училище по жизнено важни за тях въпроси, които в една или друга степен не се изучават по учебните предмети от учебния план.
- Да се формира у учениците гражданско съзнание и граждански добродетели, знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина, умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- Учениците да придобият знания за различни аспекти на здравето- здравословния начин на живот; сексуалните взаимоотношения и евентуалните последици от тях; наркотичните вещества, индивидуалните и социални последици от тяхната употреба и рисковото поведение като цяло.

- Да се формира у учениците положително отношение към личното здраве, собствената индивидуалност, самостоятелния информиран и отговорен избор.
- Формиране на ценностна система у учениците, която да доведе до отговорно поведение към околната среда ,разумно използване на природните ресурси,до изграждането на екологична и здравна култура.
- Учениците да усвоят разнообразни социални умения , свързани с общуването, етикецията, вземане на решения,устояване на натиск, справяне с емоциите, решаване на конфликти и проблеми, поемане на отговорност за собственото поведение.

Разглежданите проблеми в учебната програма да провокират интереса на учениците, което от своя страна да спомогне за тяхното задържане в училище и да гарантира опазването на живота и здравето им.

3.Подходи, начини и форми на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование:

- Директорът на училището, с помощта на Педагогическия и на Обществения съвет, разработва политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява във всички възрастови групи.
- интегрирано в обучението по образователните направления;
- интегрирано в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- Начините и формите на осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование за различните възрастови групи се определят в програмната система на училището, която се разработва по реда и условията на държавния образователен стандарт
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява в процеса на придобиването на всички видове училищна подготовка.
- В училищното образование гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществява и:
  - в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
  - в дейностите по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
  - в рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в различните видове училищна подготовка по етапи на образование:

1. Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в Часа на класа

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа освен чрез обучение за придобиване на компетентностите, посочени в рамковите изисквания по чл. 14,

ал. 2 от Наредбата за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, се осъществява чрез занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани с:

1. патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
2. толерантността и интеркултурния диалог;
3. финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
5. безопасността и движението по пътищата;
6. защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
7. превенция на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
8. превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха;
9. превенция и противодействие на корупцията.

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в часа на класа се осъществява и чрез дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво клас и училище.

Разпределението на тематичните области ал. 1 в часа на класа по класове и като минимален задължителен брой часове е посочено в приложение № 5. (чл.11 ал.3 от Наредба№13)

За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава годишен план в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището и при съобразяване с разпределението на тематичните области по ал. 1 и приложение № 5.

В годишния план по ал. 5 се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие

За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики Педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците включващи демократични училищни практики като:

- училищен ученически парламент и/или други форми на ученическо представителство и самоуправление;
- доброволчески дейности във и извън училище;
- осигуряване на форми и места за изразяване на мнения и предложения по училищния живот от страна на учениците;
- училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- празничен календар на етносите;
- екологичен календар с международните дати, свързани с опазването на околната среда;
- развиване на младежкото лидерство;
- форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- разработване на училищни проекти.

Обучението по отделни тематични области в часа на класа може да се осъществява от гост-лектори от съответните компетентни институции, от неправителствени организации или от общественици в присъствието на класния ръководител.

Прилагане на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в групите за целодневна организация на учебния ден:

- Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в дейностите по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден се осъществява от учителя в

групата за целодневна организация на учебния ден чрез дейности и проекти, свързани с интердисциплинарния комплекс.

- Времето за дейности по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование може да се разпределя за групата равномерно през цялата учебна година или модулно в даден период от учебната година.

Дейности за развитие на компетентностите на педагогическите специалисти и обмен на добри практики

- Работа в методическите обединения
- Вътрешно-училищна квалификация
- Квалификация на педагогическите специалисти
- Споделяне на добри практики

Дейности на ученическото самоуправление

За изпълнение на училищната стратегия и училищните политики Педагогическият съвет може да определя приоритетни тематични области съобразно спецификата на общността, средата, интересите и възрастовите особености на учениците, включващи демократични училищни практики като:

- училищен ученически парламент и/или други форми на ученическо представителство и самоуправление;
- доброволчески дейности във и извън училище;
- поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестници, радио, списания, уебсайтове);
- осигуряване на форми и места за изразяване на мнения и предложения по училищния живот от страна на учениците;
- училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
- празничен календар на етносите;
- екологичен календар с международните дати, свързани с опазването на околната среда;
- развиване на младежкото лидерство;
- форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
- разработване на училищни проекти.

Ритуализация на училищния живот

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование са насочени към изграждане и поддържане на демократична училищна организационна култура, която насърчава спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности .

Неизменна част от училищните политики са :

1. определянето на училищни ритуали,
2. изборът на знаци и символи/ училищен химн
3. възпитаването в трайни навици за отдаване на почит и израз на националното самосъзнание чрез изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти и поставяне на националния флаг на фасадата на училището

Училището има етичен кодекс на училищната общност, който се приема от представителите на Педагогическия съвет, Обществения съвет и на ученическото самоуправление по ред, определен в правилника за дейността на училището.

Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда. Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

Училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование включват и подкрепа на инициативността и участието на учениците чрез подходящи за възрастта им включващи демократични практики като:

1. участие в различни форми на ученическо самоуправление и представителство;
2. организиране на доброволчески дейности във и извън училище;
3. поддържане на училищни медии с активното участие на учениците (вестник и интернет страници и др.);
4. организиране на училищни кампании, подкрепящи здравето, толерантността, социалната чувствителност, правата на човека, опазването на околната среда и пр.;
5. организиране на училищни празници и събития съобразно календара на световните, международните, европейските, националните, общинските, местните, професионалните и културните дати и празници;
6. организиране на обучения на връстници от връстници;
7. развиване на младежкото лидерство;
8. участие в клубове и неформални групи по интереси;
9. реализиране на форми на посредничество, решаване на конфликти, превенция на агресията;
10. въвеждане на практиката на ученици-наставници за превенция на конфликти, отпадане от училище и др.;
11. проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот;
12. насърчаване на информалното учене на територията на училището за научаване чрез правене извън часовете за формално образование и неформално обучение.

Училището организира свои училищни чествания и ритуали в следните случаи:

Откриване на учебната година , честване на празника на училището , денят на българската просвета и култура и на славянската писменост, национални и регионални празници и чествания.

Дейности за подкрепа на мултикултурна среда

- Да не се допуска в училище деление на етническа основа между учениците в една паралелка;
- Да се отбелязват празниците на отделните етноси;
- Да се работи за толерантност между децата ,представители на отделни етнически групи.

Работа по проекти

Създава се постоянно действащ екип по ред и за срок, определени от Правилника за дейността на училището .

4. Екип за реализиране на програмата:

Председател:.....,

Членове:.....

5. Начин на отчитане и индикатори за изпълнението на програмата

Съгласно Приложението

6. План на дейностите за изпълнение на целите на програмата

№	Наименование на дейностите	Вид и кратко описание на дейността (изложба, конкурс, спортен празник, викторина, игри, състезание, открит урок, дейност на ученическия съвет, час на класа, проектна дейност и др.)	Време на провеждане	Отговорник/ екип за реализиране на дейностите	Участници - прогнозен брой (ученици – вкл. и ученическия съвет, учители, родители, др.)
	Гражданско образование:				
	Учебната,извънкласната ,извънучилищната дейност.	дейност	през учебната година	Класни ръководители	ученици – вкл. и ученическия съвет, учители, родители
	Спазване на правилника за дейността на училището.	дейност	през учебната година	Директор, класни ръководители	ученици
	Спазване на правилника за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд.	дейност	през учебната година	Директор	ученици
	Избор на ученически съвети,родителски съвети.Избор на Ученически парламент	дейност	м.септември,2020г.	класни ръководители,ментор на Ученическия парламент	класни ръководители ученици и родители
	Честване на всички национални и училищни празници.	викторина, открит урок	през учебната година	класни ръководители,	

<p>Запознаване и спазване на задължителните символи на Р.България и българското училище (национално и училищно знаме, държавен химн, герб, език, конституция и др.)</p> <p>Изграждане на система за сътрудничество на родители,училищно настоятелство,културни институции,фирми,организации и др., имащи отношение към възпитанието на младите хора.</p>	<p>открит урок, беседа</p> <p>дейност</p>	<p>през учебната година час на класа</p> <p>през учебната година час на класа</p>	<p>ученически съвети</p> <p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители</p>	<p>ученици, ученически съвет</p> <p>класни ръководители ученици</p> <p>ученици, родители, институции, организации и др.</p>
<p>Здравно и екологично образование:</p>				
<p>Провеждане на здравни беседи с учениците</p> <p>Разглеждане на здравни теми в часа на класа - сексуална култура, наркомания, алкохолизъм, здравословен начин на живот и др.</p> <p>Мероприятия за озеленяване интериора на училището и училищните дворни площи.</p> <p>Мероприятия за почистване на училищните площи и района около училището</p>	<p>беседа</p> <p>беседа</p> <p>проектна дейност</p>	<p>през учебната година, час на класа</p> <p>през учебната година, час на класа</p> <p>месец април г.</p>	<p>класни ръководители, медицинско лице</p> <p>класни ръководители, медицинско лице</p> <p>класни ръководители</p>	<p>ученици</p> <p>ученици</p> <p>учители, ученици</p>

СУ“ Никола Йонков Вапцаров“
С. Дреновец, общ. Ружинци, ул. Г. Димитров 130, e- mail sou_drenovec@abv.bg

	<p>Отбелязване на Деня на Земята.</p> <p>Отбелязване на международния ден за опазване на околната среда.</p>	<p>конкурс</p> <p>проектна дейност</p>	<p>24-28 април 2021г.</p> <p>24 април 2021.</p> <p>г</p>	<p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители</p>	<p>учители, ученици</p> <p>учители, ученици</p> <p>ученици – вкл. и ученическия съвет, учители, родители</p>
Интеркултурно образование:					
	<p>Провеждане на беседи, свързани със създаване на климат за сътрудничество на етническите и културните групи в класа в часа на класа.</p> <p>Създаване на мултикултурни общности (състави, отбори, екипи), за да се подобрят междугруповите отношения.</p> <p>Организиране на изложби, посветени на обичаите и традициите на различните етноси.</p>	<p>беседа</p> <p>Игра, състезание</p> <p>изложби</p>	<p>през учебната година, час на класа</p> <p>през учебната година</p> <p>май 2021г.</p>	<p>класни ръководители</p> <p>класни ръководители, учители</p> <p>класни ръководители, учители по ИИ</p>	<p>учители, ученици</p> <p>учители, ученици</p> <p>ученици, родители, учители</p>

